

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de doorlichting van Provinciale Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs  
- De Zonnewijzer te EEKLO**

---

|                                            |                                                                        |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
| Hoofdstructuur                             | buitengewoon basisonderwijs                                            |
| Instellingsnummer                          | 116079                                                                 |
| Instelling                                 | Provinciale Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs - De Zonnewijzer |
| Directeur                                  | Luc EECKHOUT                                                           |
| Adres                                      | Gentsesteenweg 82 - 9900 EEKLO                                         |
| Telefoon                                   | 09-377.32.82                                                           |
| Fax                                        | 09-377.49.34                                                           |
| E-mail                                     | luc.eeckhout@psblodezonnewijzer.be                                     |
| Website                                    | www.psblodezonnewijzer.be                                              |
| Bestuur van de instelling                  | Provinciebestuur Oost-Vlaanderen                                       |
| Adres                                      | Gouvernementstraat 1 - 9000 GENT                                       |
| Scholengemeenschap                         | Scholengemeenschap Meetjesland                                         |
| Adres                                      | Kruipuit 19_A - 9991 ADEGEM                                            |
| CLB                                        | Vrij CLB Meetjesland                                                   |
| Adres                                      | Visstraat 14 - 9900 EEKLO                                              |
| Dagen van het doorlichtingsbezoek          | 02-02-2015; 03-02-2015; 05-02-2015                                     |
| Einddatum van het doorlichtingsbezoek      | 05-02-2015                                                             |
| Datum bespreking verslag met de instelling | 24-02-2015                                                             |
| Samenstelling inspectieteam                |                                                                        |
| Inspecteur-verslaggever                    | Jan PANHUYSEN                                                          |
| Teamleden                                  | Anne VANWELDEN, Marian TEERLINCK, Jan MESTDAGH                         |

## INHOUDSTAFEL

|                                                                                                      |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>INLEIDING.....</b>                                                                                | <b>3</b>  |
| <b>1 SAMENVATTING.....</b>                                                                           | <b>5</b>  |
| <b>2 DOORLICHTINGSFOCUS .....</b>                                                                    | <b>7</b>  |
| 2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....                                                       | 7         |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....                              | 7         |
| <b>3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....</b>                                      | <b>8</b>  |
| 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? .....                                            | 8         |
| 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? .....                                        | 8         |
| 3.1.1.1 wiskunde in type 1 en type 8 - lager onderwijs .....                                         | 8         |
| 3.1.1.2 wereldoriëntatie in type 1 en type 8 - lager onderwijs.....                                  | 10        |
| 3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en<br>hygiëne'?..... | 12        |
| 3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....                                   | 13        |
| 3.2 Respecteert de school de overige reglementering? .....                                           | 14        |
| <b>4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? .....</b>                                                 | <b>15</b> |
| 4.1 Onderwijsaanbod .....                                                                            | 15        |
| 4.2 Deskundigheidsbevordering.....                                                                   | 16        |
| <b>5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL .....</b>                                                         | <b>18</b> |
| <b>6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL .....</b>                                                     | <b>20</b> |
| 6.1 Wat doet de school goed?.....                                                                    | 20        |
| 6.2 Wat kan de school verbeteren? .....                                                              | 20        |
| 6.3 Wat moet de school verbeteren?.....                                                              | 21        |
| <b>7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....</b>                                           | <b>22</b> |
| <b>8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG .....</b>                                            | <b>22</b> |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de vijf fasen van handelingsplanning:
    - de beginsituatiebepaling
    - de doelenselectiefase
    - de voorbereidingsfase
    - de uitvoeringsfase
    - de evaluatiefase.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.  
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 SAMENVATTING

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de lagere school voor buitengewoon onderwijs De Zonnewijzer in Eeklo. De school richt zich tot leerlingen met een licht verstandelijke beperking (type 1) en leerlingen met een leerstoornis (type 8). De school ligt in een groene omgeving en maakt deel uit van het provinciaal natuurdomein Het Leen. De directeur heeft een ruime onderwijservaring en leidt al enige tijd de school. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met de specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen. Op basis van het vooronderzoek van 26 januari 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. Ze ging de inspanning van het schoolteam na om voor de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het onderwijsaanbod en de deskundigheidsbevordering en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving. Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het proces van handelingsplanning binnen het leergebied wiskunde aan de verwachtingen van de overheid voldoet. De teamleden slagen erin de beginsituatie in kaart te brengen in functie van een relevante doelenselectie op maat van de groep en in mindere mate op maat van de individuele leerling. De ontwikkelingsdoelen fungeren hierbij als richtinggevend kader. Voor het operationaliseren van de doelen vertrouwen de leerkrachten hoofdzakelijk op het gebruik van een onderwijsleerpakket. Het schoolteam hergroepeert de leerlingen volgens hun behaalde niveau in klasoverstijgende niveaugroepen per type. Teamleden vertalen in beperkte mate technisch-cognitieve aspecten doelgericht naar realistische contexten die nauwer aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen. De evaluatie leidt vooral tot het bijsturen van het aanbod of de individuele hulp voor leerlingen. Ze geeft weinig aanleiding tot een aanpassing van de doelenselectie. Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat het proces van handelingsplanning binnen het leergebied wereldoriëntatie niet aan de verwachtingen van de overheid voldoet. De beginsituatiebepaling geeft onvoldoende richting aan een doelenselectie op maat. Het schoolteam brengt de eerder nagestreefde doelstellingen en de interesses van de leerlingen onvoldoende in kaart. De doelenselectie gebeurt niet in multidisciplinair overleg. De leerkracht is bijgevolg autonoom verantwoordelijk. Het schoolteam verliet gedeeltelijk de ontwikkelingsdoelen als kader voor de doelenselectie en hanteert recent de leerplannen voor het gewoon basisonderwijs. De gekozen thema's komen zelden uit de belangstellingssfeer van de leerlingen. Ze komen doorheen de jaren te vaak terug en versterken de maatschappelijke weerbaarheid en redzaamheid in beperkte mate. De harmonische ontwikkeling en optimale integratie is hierdoor weinig gegarandeerd. Bij de planning en uitvoering van het aanbod komen de verschillende domeinen niet evenwichtig aan bod. Het schoolteam geeft veel aandacht aan het domein natuur. De teamleden garanderen beperkt de verticale samenhang. De cognitief benaderde thema's bieden weinig kans tot exploreren en zelfontdekkend leren. Het schoolteam evalueert onvoldoende vanuit een gemeenschappelijke visie en gelijkgerichte afspraken. De rapportering geeft weinig objectieve informatie. Leervorderingen worden nauwelijks in kaart gebracht. Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van het onderwijsaanbod toont aan dat de leraren het onderwijsaanbod vooral vanuit de onderwijsleerpakketten aansturen en weinig vanuit de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen per type en de beginsituatie van de leerlingen. De geactualiseerde schoolvisie met zijn klemtoon op de dynamisch-affectieve ontwikkeling van de leerlingen stuurt de onderwijspraktijk onvoldoende aan. De school zit in een ontwikkelingstraject om het cyclische proces van handelingsplanning op klas- en individueel niveau te implementeren. De nieuwe visieteksten en het gebruik van diverse doelenkaders werken momenteel verwarring bij de teamleden in de hand. De school slaagt erin acties op te zetten om een veilig klas- en schoolklimaat voor de leerlingen te creëren. Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering maakt duidelijk dat het professionaliseringsbeleid onvoldoende vertrekt vanuit de reële behoeften van het schoolteam. Het nascholingsplan geeft weinig richting aan vormingstrajecten op korte of lange termijn. Nascholing gebeurt vooral op initiatief van individuele teamleden waardoor de ontwikkelingsdynamiek divers is. In het schoolteam is heel wat expertise aanwezig, maar het schoolbeleid benut deze weinig doelgericht om de onderwijspraktijk te versterken. Het inzicht groeit dat expertisedeling in een professionele

leergemeenschap een sleutel is om de onderwijsvernieuwing te ondersteunen. Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat het schoolteam de directeur als een laagdrempelige en menselijke schoolleider ervaart. Verschillende teamleden en beleidsorganen ondersteunen het schoolbeleid. Het schoolbeleid stuurt de inhoudelijke werking weinig aan en volgt de besluiten en afspraken beperkt op. In versneld tempo stelde het schoolbeleid heel wat vernieuwingen aan de teamleden voor. Momenteel voelen heel wat teamleden zich overbevraagd. Het is een uitdaging voor het schoolteam om doordachte prioriteiten op korte, middellange en lange termijn te bepalen. De schoolorganisatie voorziet voldoende structuren voor een participatieve schoolcultuur om met gedeelde verantwoordelijkheid te werken aan de schoolontwikkeling. Het beleid met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne voldoet niet. De school spoort tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne weinig systematisch op. Het schoolbeleid garandeert de opvolging van de verplichte analyses en controles onvoldoende. Het jaaractieplan en het globaal preventieplan spelen niet consequent in op tekorten die schoolspecifiek zijn. De school beschikt niet over een geldig keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie. In paviljoen 6 is er een acuut elektrocutiegevaar. Verschillende klasvloeren zijn onvoldoende vrij van hobbels en putten waardoor er grote risico's op valgevaar zijn. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat het schoolteam de onderzochte reglementering respecteert. Het schoolteam respecteert eveneens de geselecteerde overige regelgeving. De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde "overige erkenningsvoorwaarden" en een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde "bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne". Voor beide types onderwijs formuleert de onderwijsinspectie een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde "voldoen aan de onderwijsdoelstellingen" omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.

## **2 DOORLICHTINGSFOCUS**

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### **2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus**

#### **type 1 - lager onderwijs**

wereldoriëntatie, wiskunde

#### **type 8 - lager onderwijs**

wereldoriëntatie, wiskunde

### **2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus**

#### **Personeel - Professionalisering**

Deskundigheidsbevordering

#### **Onderwijs - Curriculum**

Onderwijsaanbod

### 3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

#### 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

##### 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

##### 3.1.1.1 wiskunde in type 1 en type 8 - lager onderwijs

###### Voldoet

Voor het leergebied wiskunde streeft het schoolteam in voldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na door het cyclische proces van handelingsplanning. De teamleden slagen erin de beginsituatie in kaart te brengen in functie van een relevante doelenselectie op maat van de groep en in beperkte mate op individueel niveau. De ontwikkelingsdoelen fungeren hierbij als richtinggevend kader. De meeste klasleraren ontwikkelen passende en aantrekkelijke materialen die het leren ondersteunen. De bijzondere leermeesters buitengewoon onderwijs (BLIO) en de paramedici doen belangrijke inspanningen om moeilijkheden bij wiskunde te detecteren en doeltreffend aan te pakken. De evaluatie leidt vooral tot het bijsturen van het aanbod of de individuele hulp voor leerlingen.

###### Beginsituatiebepaling

*Beeldvorming  
Functionele neerslag  
Opvolging  
Actualisering*

Aan de hand van gestandaardiseerde testen, methodegebonden toetsen en observaties brengen de teamleden de beginsituatie van de leerlingen in kaart. De BLIO en de kinesitherapeuten sturen de testafname aan. Het schoolteam verwerkt ook de gegevens uit de vorige school. De teamleden nemen de verzamelde gegevens in de handelingsplannen op.

Via formele en informele evaluatie actualiseert het schoolteam de beginsituatie. Twee keer per schooljaar stuurt de multidisciplinaire klassenraad de beeldvorming bij. Op schoolniveau houdt de BLIO overzicht op de evoluties van de leerlingen. Info vanuit observatie krijgt hier ook haar plaats. De leerkrachten hebben weinig aandacht voor een brede observatie binnen alle domeinen. Het schoolteam heeft geen afspraken over een uniforme en gerichte observatie. De verzamelde gegevens betreffen hoofdzakelijk de technisch-cognitieve aspecten van wiskunde. Attitudes, strategieën, probleemoplossend denken en transfer van het geleerde naar functionele contexten krijgen weinig aandacht. Deze informatie leidt te beperkt tot een aanpassing van het onderwijsaanbod om nog consequenter en gericht op de zorgvraag van de leerlingen in te spelen.

###### Doelenselectiefase

*Selectie ontwikkelingsdoelen  
Leerlingenkenmerken  
Op maat  
Harmonische ontwikkeling en  
optimale integratie  
Evenwichtig aanbod  
Doelenkaders  
Multidisciplinair overleg*

De beeldvorming leidt vooral tot een doelenselectie op maat van de groep en in beperkte mate op het niveau van de individuele leerling. Het schoolteam gebruikt gelijkgericht de decretale ontwikkelingsdoelen van beide doelgroepen als referentiekader voor de doelenselectie en vertaalde deze naar doelgroepspecifieke groeilijnen voor de verschillende domeinen. Voor het operationaliseren van de doelen betrouwen de leerkrachten hoofdzakelijk op het gebruik van een onderwijsleerpakket. Hiermee willen ze de verticale samenhang in het aanbod bewaken. Paramedici selecteren discipline-eigen doelen om specifiek tegemoet te komen aan de zorgvragen en de ontwikkeling van de leerlingen.



De klassenraad is multidisciplinair samengesteld, maar stuurt de doelenselectie nog beperkt aan. De klassenraad is eerder vaststellend en gericht op informatie-uitwisseling waardoor de doelenselectie vooral de verantwoordelijkheid van de individuele leraar is. Verschillende teamleden zijn zoekend en groeiend om het onderwijs vanuit een verantwoorde doelenselectie te organiseren. Tot voor kort leefde bij velen de gewoonte om doelen vanuit het activiteiten aanbod te bepalen. Enkel voor het bepalen van de additionele hulp selecteert het team doelen in multidisciplinair overleg. De BLIO's bakenen tijdens de klassenraad de doelen voor remediëring af.

#### **Vorbereidingsfase**

*Planning  
Multidisciplinair  
Groeperingsvorm  
Infrastructuur en uitrusting*

Het schoolteam hergroepeert de leerlingen volgens hun behaalde niveau in klasoverstijgende niveaugroepen per type. Tijdens het schooljaar sturen de teamleden deze oriëntering regelmatig bij op basis van de individuele leervorderingen. De attitude om binnen de niveaugroep te differentiëren op maat van de individuele leerling is minder duidelijk aanwezig. Vooral in de type 1-afdeling leggen de klasdoorbrekende niveaugroepen een hypotheek op een horizontale afstemming met andere leergebieden, een functioneel aanbod en een functionele aanpak. Het vormt een uitdaging voor de teamleden om de technisch-cognitieve aspecten doelgericht te vertalen naar realistische contexten die nog nauwer aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen.

Het schoolteam voorziet voldoende onderwijstijd voor dit leergebied. De meeste klasleraren ontwikkelen passende en aantrekkelijke materialen die het leren ondersteunen. Recentelijk schakelde het schoolteam naar een ander onderwijsleerpakket voor het gewoon onderwijs over. Sommige leerkrachten nemen het initiatief om, naast het onderwijsleerpakket, een bijkomend aanbod voor te bereiden om gericht de geselecteerde doelen na te streven. Andere teamleden bepalen het aanbod vanuit eigen aanvoelen en niet op basis van een multidisciplinair uitgezet leertraject. Het gestructureerd overleg leidt onvoldoende tot duidelijke resultaten. De teamleden vullen dit divers in, zowel praktisch-organisatorisch als pedagogisch-didactisch.

De BLIO's en de paramedici doen belangrijke inspanningen om moeilijkheden bij wiskunde te detecteren en doeltreffend aan te pakken. Hierbij brengen zij ook aandacht op voor de emotionele toestand, de taakhouding en het zelfbeeld van het kind. Conform het handelingsgericht werken zijn de vastgestelde noden en niet de stoornissen en/of diagnoses hierbij richtinggevend. De meeste additionele hulpverleners werken klasextern met individuele leerlingen of leerlingengroepjes. Het vormt een uitdaging voor het schoolteam om de specifieke therapeutische expertise ook doelgericht klasintern aan te wenden. Het schoolbeleid organiseert een werkgroep wiskunde. De verkenning van de koepel eigen leerplannen leidde tot de bestending van de keuze voor de schooleigen doelenkaders op basis van de ontwikkelingsdoelen.

#### **Uitvoeringsfase**

*Planmatige aanpak  
Aanbod op maat  
Organisatie op maat  
Actief leren  
Klasmanagement  
Methodiek en werkvormen  
Samenhang realiseren*

Een veilige, aangename leef- en leersfeer met aandacht voor structuur en afspraken voor leerlingen kenmerkt deze school. De overgang naar de klasdoorbrekende groepen verloopt vlot. De meeste klasbeelden getuigen dat de teamleden de afspraken over de klaswanden en rekenprikkel naleven. Dit geldt ook voor de richtlijnen omtrent het gebruik van heuristieken en ondersteunende hulpmiddelen. Het afstemmen van werkvormen en didactiek op activerend en functioneel wiskundeonderwijs is eerder leerkrachtgebonden. Teamleden zijn weinig op de hoogte van elkaars pedagogisch-didactisch handelen. Het gebruik van ICT als middel tot binnenklasdifferentiatie komt leerkrachtafhankelijk voor. De school kan vlugger inspelen op de noden van leerlingen met rekenstoornissen door specifieke ondersteunende materialen aan te bieden.

De teamleden grijpen functionele wiskundecontexten beperkt aan om gericht de geselecteerde doelen na te streven. Het is tot op heden geen gebruik om kritisch te reflecteren of het aanbod wel aansluit bij de doelgroep. Naar aanleiding van bezoeken aan het vervolgonderwijs stelden sommige teamleden een overaccentuering van de technisch-cognitieve aspecten van het leergebied vast. Dit leidde tot beperkte bijstellingen bij een aantal leerkrachten.

#### **Evaluatiefase**

*Visie en afspraken  
Systeem of instrument  
Gelinkt aan  
doelen/diagnostisch  
Valide  
Betrouwbaar  
Evenwichtig en representatief  
Procesevaluatie  
Rapportering*

De evaluatie gebeurt op basis van genormeerde tests, methodegebonden toetsen en eigen observaties. In de tussentijdse klassenraad stuurt het multidisciplinair team de doelenselectie eerder zelden bij. De verzamelde informatie leidt wel tot het bijstellen van het aanbod of de individuele hulp voor leerlingen. Deze actualisering leidt tot accentverschuivingen in het benutten van de onderwijstijd voor de verschillende domeinen.

De school stelde vast dat de sterke resultaten in het vervolgonderwijs een belangrijke indicatie vormen dat het totaalaanbod van het wiskundeonderwijs doeltreffend is. Bij de oriëntering naar het vervolgonderwijs krijgen de resultaten op de gestandaardiseerde testen een overgewicht. Hierdoor worden de technisch-cognitieve aspecten van het leergebied de norm voor de oriëntatie en gaat de klassenraad andere observatiegegevens en verzamelde data onderwaarden. De werkgroep wiskunde analyseerde de gebruikte genormeerde test op de aansluiting bij de leerlingenkenmerken. Dit leidde tot een vermindering van het aantal testitems. De waardering van andere verzamelde evaluatiegegevens kan aan kracht winnen.

De teamleden gebruiken op heel diverse wijze het rapportjabloon. De vormgeving en het taalgebruik in het rapport zijn minder toegankelijk voor de gemiddelde lezer. Sommige leerkrachten vertalen de doelen naar een begrijpbare taal voor de ouders. Het rapport biedt weinig zicht op de leervorderingen van de individuele leerling. Verschillende teamleden rapporteren over de attitudinale doelen vanuit de verantwoordelijkheid van de leerling. De betrokken therapeuten en de BLIO's rapporteren in een afzonderlijk deel over de gevolgde remediëring. De teamleden gebruiken inschalingen, vaststellingen en waardeningen heel divers.

### **3.1.1.2 wereldoriëntatie in type 1 en type 8 - lager onderwijs**

#### **Voldoet niet**

Voor het leergebied wereldoriëntatie streeft het schoolteam in onvoldoende mate relevante ontwikkelingsdoelen na door het cyclische proces van handelingsplanning. De beginsituatiebepaling geeft onvoldoende richting aan een doelenselectie op maat. De klassenraad stuurt het proces van handelingsplanning onvoldoende aan. De leraren organiseren een cognitief activiteitenaanbod met weinig kansen tot exploreren en zelfontdekkend leren. Hierdoor is de zorg voor een harmonische ontwikkeling en optimale integratie weinig gegarandeerd. Door het gebrek aan gemeenschappelijk gedragen visie en gelijkgerichte afspraken behoort de evaluatie in grote mate tot de individuele vrijheid van de leraar. De rapportering geeft onvoldoende zicht op de leervorderingen.

#### **Beginsituatiebepaling**

*Beeldvorming  
Functionele neerslag  
Opvolging  
Actualisering*

Recentelijk bepalen de teamleden de beginsituatie. Een werkgroep ontwikkelde hiervoor een kader om de sterktes, zwaktes, interesses, noden en verwachtingen van de groep en de individuele leerling in kaart te brengen. Leerkrachten vullen dit kader vanuit persoonlijk aanvoelen in. Tijdens de klassenraad vormt de beginsituatiebepaling geen onderwerp van overleg. Informatieverzameling en -deling gebeurt in grote mate op informele wijze. Het overzicht van het eerder gekregen aanbod beperkt zich tot een opsomming van thema's. De leraren hebben onvoldoende zicht op de eerder nagestreefde doelen. De teamleden beschikken heel beperkt over individuele leerlingengegevens. Het schoolteam

brengt onvoldoende in kaart wat er echt leeft bij de leerlingen. De leraren betrekken de ouders niet systematisch om interesses, noden en verwachtingen op te sporen. Deze ontluikende praktijk van beginsituatiebepaling bevat te weinig gegevens om het onderwijs richting te geven en een aanbod op maat te plannen.

#### **Doelenselectiefase**

*Selectie ontwikkelingsdoelen  
Leerlingenkenmerken  
Op maat  
Harmonische ontwikkeling en  
optimale integratie  
Evenwichtig aanbod  
Doelenkaders  
Multidisciplinair overleg*

De verzamelde informatie leidt onvoldoende tot een gerichte doelenselectie op maat van de groep of het individu. De doelenselectie is geen resultaat van multidisciplinair overleg. De leerkracht is autonoom verantwoordelijk voor deze selectie. Verdienstelijk is de aandacht van de leraren om per thema doelen te selecteren uit de verschillende leerdomeinen en de aandacht voor de mogelijke horizontale samenhang met andere leergebieden.

Enkele teamleden participeerden in een schooloverstijgende werkgroep voor de uitwerking van een leerlijn voor elke doelgroep met de decretale ontwikkelingsdoelen en eindtermen als richtinggevend kader. Het schoolteam implementeerde dit instrument niet in de school. Intussen verliet het team gedeeltelijk het kader van de ontwikkelingsdoelen. De school wil met deze keuze anticiperen op ingeschatte verwachtingen binnen het veranderende onderwijslandschap. De introductie van het doelenkader voor het gewoon basisonderwijs gebeurde in een snel tempo. Hierdoor hanteren heel wat teamleden dit kader als verantwoordingsmiddel en niet als hulp om hun onderwijs op maat richting te geven. Een grondige verkenning en afstemming van het nieuwe doelenkader op de doelgroep vond onvoldoende plaats waardoor het gemeenschappelijk draagvlak binnen het schoolteam beperkt is.

#### **Vorbereidingsfase**

*Planning  
Multidisciplinair  
Groeperingsvorm  
Infrastructuur en uitrusting*

Een werkgroep ontwikkelde een planningsdocument als hulpmiddel om de verschillende fasen van de handelingsplanning per thema doordacht in kaart te brengen. De beperkte aansturing, ondersteuning en opvolging bemoeilijken het implementatieproces.

Het onderwijs vertrekt vanuit activiteiten en de teamleden koppelen er vaak vanuit verantwoordingsperspectief doelen aan. Door deze werkwijze ontstaat het risico op hiaten en overlappingsen in het onderwijsaanbod. Het schoolteam gebruikt een onderwijsleerpakket om de samenhang in het aanbod enigszins te bewaken. Het gebruik ervan is heel divers. Het keuze- en implementatieproces van dit onderwijsleerpakket verliep weinig doelgericht. Veel leraren voorzien eigen materialen uit diverse bronnen om hun thema's vulling te geven. De teamleden plannen slechts uitzonderlijk thema's uit de belangstellingssfeer van de leerlingen. Doorheen de verschillende klassen komen de thema's uit de jaarkring stelselmatig terug. Ze verliezen aan realiteitswaarde en aansluiting bij de leef- en belevingswereld van de leerlingen. Thema's die de maatschappelijke weerbaarheid en redzaamheid versterken, komen gering aan bod. In de eindklassen is er systematisch aandacht voor seksuele opvoeding en drugspreventie. Ook actualiteit heeft zijn plaats binnen het onderwijsaanbod. Vaak spreiden de teamleden de uitwerking van een thema over een lange periode. Deze vaststellingen wijzen op een te vrijblijvende zorg voor een harmonische ontwikkeling en optimale integratie.

**Uitvoeringsfase**  
*Planmatige aanpak*  
*Aanbod op maat*  
*Organisatie op maat*  
*Actief leren*  
*Klasmanagement*  
*Methodiek en werkvormen*  
*Samenhang realiseren*

Bij de uitvoering van het aanbod komen de verschillende domeinen niet evenwichtig aan bod. Het schoolteam geeft te veel aandacht aan het domein natuur. Verschillende teamleden hebben aandacht voor de samenhang met andere leergebieden. De benadering van de thema's is eenzijdig cognitief en biedt weinig kans tot exploreren en zelfontdekkend leren. Het schoolteam linkt de vaardigheden te weinig aan het dagelijkse leven. In de verschillende klaspraktijken gebruiken de teamleden de tijd- en ruimtekaders op diverse wijze. In de klassen hanteren verschillende teamleden activerende werkvormen. Het schoolteam maakt actief gebruik van de nabije schoolomgeving. Extra-murosactiviteiten scheppen kansen tot het verhogen van de werkelijkheidsgerichtheid van het aanbod. Jaarlijks werkt het schoolteam een aantal thema's uit op schoolniveau wat de verbondenheid tussen de leerlingen bevordert. Het domein verkeer krijgt veel aandacht via het verkeersproject en het systematisch inroosteren van een halve lestijd. De school spant zich in om leerlingen te leren fietsen om als volwaardige deelnemer in het verkeer te functioneren.

**Evaluatiefase**  
*Visie en afspraken*  
*Systeem of instrument*  
*Gelinkt aan*  
*doelen/diagnostisch*  
*Valide*  
*Betrouwbaar*  
*Evenwichtig en representatief*  
*Procesevaluatie*  
*Rapportering*

De school beschikt niet over een gemeenschappelijk gedragen visie en gelijkgerichte afspraken op de evaluatie. De inhoud, vorm en frequentie van evalueren behoren in grote mate tot de individuele vrijheid van de leraar en komen zelden aan bod tijdens een klassenraad. De evaluatie richt zich bijna hoofdzakelijk op kennis en weetjes. Observatie van vaardigheden en attitudes krijgt geen structurele plaats in het evaluatieproces. De evaluatie gebeurt vooral via diverse toetsen, maar koppelt niet terug naar de doelenselectie. In het rapport staat een opsomming van de behandelde thema's. Sommige leraren geven hierbij extra uitleg. De meeste teamleden vermelden iets over de interesse en de inzet van de leerlingen. Deze evaluaties geven weinig objectieve informatie en geven onvoldoende zicht op de leervorderingen.

### **3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?**

De school spoort tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op, maar doet dat nog onvoldoende op systematische wijze. Ze is hierin onregelmatig. Schoolintern beschikt de school niet over een preventieadviseur met duidelijke mandatering. De directeur neemt deze taak hoofdzakelijk op. Een jaarlijkse rondgang door een schooloverstijgende preventieadviseur is niet verzekerd. Hierdoor garandeert het schoolbeleid de opvolging van de verplichte analyses en controles te weinig. Het verklaart waarom plannen zoals het jaaractieplan en het globaal preventieplan niet consequent inspelen op tekorten die schoolspecifiek zijn. Sommige tekorten kregen een oplossing, maar er zijn ook gekende tekorten die al langere tijd aanslepen.

De controles en adviezen van externe diensten toonden verschillende tekorten op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid aan. De school beschikt momenteel niet over een geldig keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie door een erkend organisme. De vaststellingen van de deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Paviljoen 6 viel op omwille van acuut elektrocutiegevaar. Het schoolbeleid neemt momenteel beperkt initiatief om de situatie te verbeteren. Dit geldt eveneens voor de grote risico's op valgevaar. Vooral in paviljoen 2 zijn de klasvloeren onvoldoende vrij van hobbels en putten. Volgens de verkregen informatie en documenten staat momenteel een herkeuring van de verwarmingsinstallaties op gas ingepland naar aanleiding van een niet te detecteren klein gaslek.

De leslokalen kunnen verlucht worden. Het ontbreken van richtinggevende afspraken over luchtverversing zorgt in bepaalde lokalen voor sterke geurhinder.

De instelling krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De school werkte onvoldoende de inbreuken voor de elektrische laagspanningsinstallatie weg en kan bijgevolg geen recent gunstig keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie voorleggen.

### **3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?**

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| <b>Onderzochte erkenningsvoorwaarde</b>                                                                                                                                 |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)                                                                      | ja |
| Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)        | ja |
| Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°) | ja |
| Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)                                                   | ja |

### 3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| Onderzochte regelgeving                                                                                                                                                                                                                                                         |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                | ja |
| • geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen                                                                                                                                          | ja |
| • de bijdrageregeling                                                                                                                                                                                                                                                           | ja |
| • de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal                 | ja |
| • het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school                                                                                       | ja |
| • informatie over extra-murosactiviteiten                                                                                                                                                                                                                                       | ja |
| • de afspraken in verband met het rookverbod                                                                                                                                                                                                                                    | ja |
| • het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen | ja |
| • de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure                                                                                                                                                                            | ja |
| • bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                                     | ja |
| • richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen                                                                                                                                                                                                                              | ja |
| • afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld                                                                                                                                                                       | ja |
| <b>Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                                           | ja |
| <b>Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)</b>                                                                                                                                                                 | ja |
| • de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt                                                                                                                                   | ja |
| • de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs                                                                                              | ja |
| • de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen                                                                                                                           | ja |
| <b>Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)</b>                                                                                                                                                     | ja |
| <b>Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)</b>                                                                                                 | ja |
| <b>Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)</b>                                                                                                                | ja |
| <b>Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)</b>                                                                              | ja |
| <b>Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                                                                    | ja |
| <b>Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                                                                        | ja |
| <b>Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                             | ja |
| <b>Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)</b>                                                                                                                                                                                        | ja |
| <b>Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)</b>                                                                                                                                                            | ja |

## 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Onderwijsaanbod

- Doelgerichtheid** Het recent geactualiseerde pedagogisch project geeft prioriteit aan de dynamisch-affectieve ontwikkeling van de leerlingen en het aanleren van sociale vaardigheden. Deze schoolvisie stuurt momenteel het onderwijskundig handelen beperkt aan. Doordat het team onvoldoende reflecteerde over wat functioneel onderwijs inhoudt, is het cognitieve aspect in de dagelijkse klaspraktijk nadrukkelijk aanwezig. Voor heel wat leergebieden stemt het team het onderwijsaanbod af op de niveaubepaling in het gewoon basisonderwijs en te weinig op de specifieke leerlingenkenmerken en hun zorgvragen. De leraren sturen het onderwijsaanbod vooral vanuit de onderwijsleerpakketten en eerder weinig vanuit de uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen per type en de beginsituatie van de leerlingen. De aandacht voor leren leren is onvoldoende uitgesproken aanwezig. In dit aanbod legt de leerkracht accenten vanuit eigen perceptie en onvoldoende vanuit een grondige gezamenlijke verkenning van het leergebied. Voor muzische vorming ligt het accent op de domeinen beeld en muziek. Enkel voor muziek verzekert het team een graduele opbouw en een planmatige aanpak. De leraren lichamelijke opvoeding en de muziekleerkracht hebben oog voor het belang van de vrijetijdsinvulling. Door aandacht voor fiets- en sportinitiatie, koorzang en het aanleren van een instrument krijgen de leerlingen de kans hun eigen voorkeuren en talenten te ontdekken en te ontwikkelen.
- Ondersteuning** De organisatie van het onderwijsaanbod verloopt gestructureerd en draagt bij tot een stimulerend pedagogisch klimaat. Het schoolteam en de leerlingenraad nemen waardevolle initiatieven die van deze school een warm nest maken en het welbevinden van de leerlingen bevorderen. Het schoollied, de sport- en ontspanningsactiviteiten, de muziek tijdens de speeltijd, het spelmateriaal en de openluchtklassen vormen hiervan enkele voorbeelden. Op dit moment ondervindt het schoolteam weinig ondersteuning van het digitaal platform in het proces van de handelingsplanning. Het schoolteam keerde terug naar papieren documenten om de uniformiteit te verzekeren.
- Doeltreffendheid** Momenteel zit de school aan het begin van een ontwikkelingstraject om het cyclische proces van handelingsplanning op klas- en individueel niveau te implementeren. De nieuwe visieteksten en het gebruik van diverse doelenkaders werken momenteel verwarring bij de teamleden in de hand. Tot nu toe leidde het beperkte schoolinterne reflectieproces niet tot duidelijke en geruststellende afspraken. De teamleden uit het kernteam zetten zich in om besluiten en afspraken te helpen implementeren. Door gebrek aan duidelijke sturing en opvolging tot op de klasvloer, zijn de effecten afhankelijk van de veranderingsbereidheid en de draagkracht van de teamleden. De beperkte afstemming over de leergebieden in het multidisciplinair overleg maakt dat het onderwijsaanbod een aangelegenheid van de individuele leraren wordt. De graduele opbouw boet hierdoor aan kracht in. De paramedici hebben het cyclische proces van handelingsplanning in de vingers bij het opzetten van individuele therapieën.

Vanuit externe evaluaties, informele en formele contacten met het vervolgonderwijs blijkt dat de school zich vooral op kennisonderwijs richt. De bewustwording heeft beperkt geleid tot het maken van keuzes die het onderwijsaanbod op een doeltreffende manier bijsturen in functie van de zorgvragen van de leerlingen.

De school slaagt erin acties op te zetten om een veilig klas- en schoolklimaat te creëren. Een handelingsplanmatige verankering op het individuele niveau heeft nog groeimarge. De link tussen de sociaal-emotionele ontwikkeling en de rapportering is weinig transparant.

Het schoolteam maakte planmatig werk van de aanbeveling van de vorige externe evaluatie om een degelijk ondersteunend ICT-beleid te realiseren. In verschillende leergebieden dagen de leerkrachten de leerlingen uit om te werken met functionele ICT-toepassingen.

**Ontwikkeling** De recente vernieuwingsinitiatieven leiden tot een overbevraging van de teamleden in een korte tijdspanne. De schoolontwikkeling dreigt hierdoor in een vormelijke verandering te vervallen waarbij het ontbreekt aan bewuste en gedragen keuzes.

## 4.2 Deskundigheidsbevordering

**Doelgerichtheid** Het professionaliseringsbeleid vertrekt onvoldoende vanuit de reële behoeften van het schoolteam. Het nascholingsplan somt heel wat prioriteiten op, maar is weinig richtinggevend voor vormingstrajecten op korte- of lange termijn in functie van de schoolontwikkeling. De teamleden krijgen de kans om nascholing te volgen vanuit eigen interesse of om de reeds opgebouwde expertise te verruimen. Door het gebrek aan afspraken over inhoud en frequentie leidt dit tot grote verschillen tussen teamleden in het volgen van vorming. De noodzakelijke aansturing en opvolging kent enige groeimarge.

**Ondersteuning** In het schoolteam is heel wat expertise aanwezig, maar de teamleden benutten deze weinig doelgericht om de onderwijspraktijk te versterken. Ze kennen geen traditie om via hospiteren te leren van elkaar. De teamleden wenden de gestructureerde overlegmomenten beperkt aan voor expertisedeling, werkplekleren en visievorming. Het schoolteam zet de aanwezige paramedische deskundigheid te vrijblijvend in om het pedagogisch-didactisch handelen van de teamleden te ondersteunen. Het schoolbeleid schakelde de pedagogische begeleiding in om het leerproces over handelingsplanning te ondersteunen. De paramedici nemen deel aan intervisiegroepen. De school participeert in de regiowerking waarbij verschillende scholen en het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) hun expertise delen en voeden. Enkele teamleden bezochten secundaire scholen in het kader van het vervolgonderwijs.

**Doeltreffendheid** Het schoolteam brengt de effecten van de individuele of teamgerichte vormingen onvoldoende in kaart. De informatiedoorstroming naar het schoolteam via het evaluatieformulier zet weinig aan tot reflectie en opvolging. Het schoolbeleid wakkert het kritisch zelfreflecterend vermogen bij de teamleden gering aan. Nascholing gebeurt vooral op initiatief van individuele teamleden waardoor de ontwikkelingsdynamiek op het individuele vlak divers is. De aanvangsbegeleiding en de functionerings- en evaluatiegesprekken leiden door een gebrek aan systematiek onvoldoende tot bijscholing op maat. Momenteel vertoont het schoolbeleid hiertoe weinig aansturing en opvolging.



**Ontwikkeling** Recentelijk wendt het schoolbeleid nascholing beperkt aan als hefboom tot schoolontwikkeling. Recent startte het traject om het handelingsgericht werken en de handelingsplanmatige aanpak te implementeren. De teamleden die werken als leerkracht geïntegreerd onderwijs, professionaliseren zich in de ondersteuning van leerlingen met specifieke stoornissen. Het inzicht groeit dat expertisedeling in een professionele leergemeenschap een sleutel is om de vele vernieuwingen te doen slagen.

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

**Visieontwikkeling** Het schoolbeleid ontwikkelde recent visieteksten over het handelingsgericht werken en de verschillende leergebieden. Zij lieten zich hierbij inspireren door ingeschatte verwachtingen uit het veranderende onderwijslandschap. In versneld tempo stelde het schoolbeleid de talrijke vernieuwingen aan de teamleden voor. Het schoolteam nam onvoldoende tijd om samen te reflecteren over de noden op leerling-, ouder-, leerkracht- en schoolniveau. Mede door het gebrek aan een breed draagvlak vormen deze teksten momenteel een broos kader dat onvoldoende leidt tot gelijkgerichtheid in denken en handelen. Het is een uitdaging voor het schoolteam om vanuit de nieuwe inzichten doordachte prioriteiten op korte, middellange en lange termijn te bepalen met aandacht voor verkenning, visieontwikkeling, professionalisering, concretisering, implementatie, reflectie, opvolging en verankering.

**Leiderschap** Het schoolteam ervaart de directeur als een laagdrempelige en menselijke schoolleider. Ze waarderen zijn inzet voor de school. Sinds de verzelfstandiging van de vroegere vestigingsplaats in Zelzate kwam er meer tijd om zich te focussen op het leerlingenniveau. Om het schoolbeleid te realiseren, delegeert de directeur verschillende beleidsondersteunende opdrachten. Het kernteam volgt de werkzaamheden van de verschillende werkgroepen op. In het kwaliteitsteam bespreekt het schoolteam zowel pedagogische als organisatorische thema's. Verschillende teamleden ervaren weinig transparantie over de werking, de verantwoordelijkheid en het mandaat van de verschillende beleidsorganen. De inhoudelijke sturing ervan is meestal het werk van de betrokken teamleden. De directeur volgt de besluiten en afspraken beperkt op. Hierdoor verliest de implementatie van beleidskeuzes en de afstemming op de werkvloer een stuk aan kracht. De directeur organiseert weinig systematisch klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken. De aanwezige functiebeschrijvingen zijn beperkt schooleigen. Hierdoor kan het schoolbeleid ze onvoldoende als instrument voor kwaliteitsbevordering gebruiken.

- Besluitvorming** De schoolorganisatie voorziet voldoende structuren voor een participatieve schoolcultuur om met gedeelde verantwoordelijkheid te werken aan schoolontwikkeling. Het schoolbeleid kan groeien in de aansturing en opvolging van deze overlegorganen.
- Alle teamleden participeren in een werkgroep om pedagogische of organisatorische aspecten van de schoolwerking te behandelen. Bij de samenstelling ervan beoogde de directeur de expertise van de teamleden aan te wenden. De samenstelling van de werkgroepen en de themabepaling wisselen regelmatig. De continuïteit, de implementatie en de verankering van de besluiten verliezen hierdoor aan kracht.
- Naast de werkgroepen, de personeelsvergaderingen en het kort overleg komen de teamleden ook een aantal keer per jaar samen in typeoverleg. Hiermee beogen zij de afstemming binnen de doelgroepwerking te optimaliseren. Het formele overleg tussen aansluitende klasgroepen vindt wekelijks plaats. Niet alle paramedische disciplines overleggen systematisch. Het type- en klasoverleg kennen geen vaste structuur en agendabepaling. Over inhoud, opvolging, systematiek en besluitvorming bestaan er vage richtlijnen. De directeur vertrouwt op de inzet en de individuele verantwoordelijkheid van de teamleden. De perceptie van individuele teamleden is hierdoor doorslaggevend om besluiten te nemen die de school- en klaspraktijk richting geven.
- Kwaliteitszorg** Het schoolteam heeft rekening gehouden met de externe evaluaties. Met ondersteuning van de pedagogische begeleiding investeerde het team in de optimalisering van de handelingsplanmatige aanpak. Aansluitend somt het schoolbeleid heel wat andere actiepunten op. Een prioriteitenplan op korte en lange termijn om planmatig te werken aan vooraf vastgelegde doelen op schoolniveau ontbreekt.
- De school staat open voor overleg met externe partners voor de sociale en emotionele noden van de leerling en zijn context. Bij de oriëntering van leerlingen naar het vervolgonderwijs hecht de klassenraad groot belang aan de genormeerde testen ten nadele van andere evaluatiegegevens. Bij de interne doorstroming van leerlingen neemt de school wel systematisch eigen observaties en de sociaal-emotionele context van de leerling mee. Teamleden signaleren hierover een beperkte afstemming met het CLB. De bijzondere bepalingen in het beleidscontract met het centrum voor leerlingenbegeleiding zijn vrij algemeen omschreven en weinig richtinggevend voor de multidisciplinaire samenwerking tussen beide partners.

## **6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL**

### **6.1 Wat doet de school goed?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Binnen het leergebied wiskunde brengt het schoolteam de beginsituatie van de leerlingen in kaart aan de hand van gestandaardiseerde testen, methodegebonden toetsen en observaties.
- Binnen het leergebied wiskunde leidt de beeldvorming tot een doelenselectie op maat van de groep met de ontwikkelingsdoelen als richtinggevend kader.
- De BLIO's en de paramedici doen belangrijke inspanningen om moeilijkheden bij wiskunde te detecteren en doeltreffend aan te pakken.
- De evaluatie van de individuele leervorderingen voor wiskunde leidt tot bijstellingen van het aanbod of de individuele hulp voor leerlingen.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- Het schoolteam en de leerlingenraad nemen waardevolle initiatieven die een aangename schoolsfeer en het welbevinden van de leerlingen bevorderen.
- De paramedici hebben het cyclische proces van handelingsplanning in de vingers bij het opzetten van individuele therapieën.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- De laagdrempelige houding van de directeur.
- De school voorziet voldoende structuren voor een participatieve schoolcultuur om met gedeelde verantwoordelijkheid te werken aan schoolontwikkeling.

### **6.2 Wat kan de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De multidisciplinaire klassenraad kan de doelenselectie voor wiskunde op individueel niveau meer aansturen.
- Binnen het leergebied wiskunde kan het schoolteam meer aandacht opbrengen voor attitudes, strategieën en probleemoplossend denken en de transfer van het geleerde naar functionele contexten.
- Het schoolteam kan de specifieke therapeutische expertise doelgericht klasintern aanwenden.
- Het schoolteam kan afspraken maken over het gebruik van activerende werkvormen en over differentiëren en compenseren binnen het wiskundig aanbod.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- Het schoolteam kan vanuit de geactualiseerde schoolvisie het onderwijsaanbod doordacht aansturen.
- Het schoolteam kan het multidisciplinair overleg aanwenden om doelgericht het leerproces van de leerlingen en de afstemming van de leergebieden te sturen.
- Het schoolbeleid kan de professionalisering baseren op de reële behoeften van de teamleden.
- Het schoolbeleid kan individuele of teamgerichte vormingstrajecten opzetten op korte of lange termijn in functie van de schoolontwikkeling.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het schoolteam kan werk maken van een doordachte en gedragen prioritering op korte, middellange en lange termijn en hiermee de draagkracht van alle betrokkenen bewaken.
- De directeur kan door gerichte aansturing en opvolging wezenlijk bijdragen aan de implementatie van beleidskeuzes en de afstemming op de werkvloer.

### **6.3 Wat moet de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Het schoolteam moet het proces van handelingsplanning voor het leergebied wereldoriëntatie vanuit de visie en de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen realiseren zodat kwaliteitsvol onderwijs, afgestemd op de zorgvragen van de leerlingen, mogelijk wordt en de harmonische ontwikkeling en optimale integratie van elke leerling meer kansen krijgen.
- De school moet de inbreuken voor de elektrische laagspanningsinstallatie wegwerken en een gunstig keuringsverslag van de elektrische laagspanningsinstallatie voorleggen.

## 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **BEPERKT GUNSTIG**

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
  - \* voor **type 1 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.
  - \* voor **type 8 - lager onderwijs** omwille van het onvoldoende handelingsplanmatig nastreven van de onderwijsdoelstellingen voor wereldoriëntatie.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **05-02-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018 ), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

### **GUNSTIG**

- voor de overige **erkenningsvoorwaarden**.

## 8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

| Namens het inspectieteam                                          | Voor kennisname namens het bestuur  |
|-------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
|                                                                   |                                     |
| <b>Jan PANHUYSEN</b><br>de inspecteur-verslaggever                | <b>Luc EECKHOUT</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school |                                     |